

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel förskollärare av antal anställda	41 %	39 %	År
Andel förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik		fastställs 2015	År
Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare	0 %	fastställs 2015	År
Andel nöjda föräldrar	86 %	85 %	År
Antal barn per grupp	16,0	16	År
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	År
Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,7	3,7	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden utveckla uppföljningen av personal och bemanning i såväl kommunala som fristående förskolor	2015-01-01	2015-12-31
Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans utreda vilka krav man kan ställa på kommunala och fristående förskolor för att öka andelen förskollärare	2015-01-01	2015-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för modersmål, språkutveckling och flerspråkig verksamhet i förskolan och skolan.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Förskolebarnen har en god kunskaps- och språkutveckling med fokus på det svenska språket.

Beskrivning

Litteraturen har en särskilt viktig plats på samtliga förskolor och projektet högläsning fortsätter. Med utgångspunkt i barnets individuella förutsättningar och kulturella erfarenheter används den pedagogiska miljön i förskolan för att lägga grunden till livslångt lärande. Arbetet med språkutveckling, modersmål och flerspråkighet har stort utrymme i förskolan.

För att kunna erbjuda en jämn och hög kvalitet på samtliga förskolor fortgår arbetet på olika sätt med att rekrytera och behålla förskollärare. Ett led i detta arbete är att stärka förskollärarens roll som ledare, ett annat att motivera barnskötare att utbilda sig till förskollärare. Stadsdelsförvaltningen deltar också i det stadsövergripande projektet "Rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal".

Förväntat resultat

Minst 41 % av andelen anställda är förskollärare och personalens bedömning av förskolans förmåga att stödja barns lärande är minst 3,7 (skala 1-6).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Antal förskolebarn per förskollärare	13		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan

För att bidra till måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål prioriterar stadsdelsförvaltningen att arbeta aktivt med antirasism, normkritik och jämställdhet. Förskolepersonalens kompetens inom genus, normkritik och antirasistiska perspektiv ska öka.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kulturnämnden ska i samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra en lässatsning	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Alla barn har lika möjligheter i förskolan

Beskrivning

Genom att på olika sätt organisera verksamheten i mindre grupper säkerställs att alla barn blir sedda och känner sig trygga. Det ges också utrymme för de barn som behöver extra stöd att inkluderas i den ordinarie verksamheten. Som en del av demokratiuppdraget ska förskolan arbeta aktivt med antirasism, normkritik och jämställdhet inom alla delar av verksamheten. Flickor och pojkar ska ges lika utrymme att bredda sina lekmönster och intressen och utvidga sina möjligheter att utvecklas på alla områden. Förskolepersonalens kompetens inom genus, normkritik och antirasistiska perspektiv ska öka.

Förväntat resultat

Minst 92 % av vårdnadshavarna upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.	92 %		År
Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	
Förskolorna ska göra en inventering av förskollärarnas kompetens inom genuspedagogik och normkritik	2015-06-01	2015-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

En fortsatt utveckling och prioritering av förebyggande och tidiga insatser, för att säkerställa den enskildes möjlighet till ett fullgott liv oavsett bakgrund, bidrar till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål. Avsikten är att förhindra att barn, unga och vuxna utvecklar ett destruktivt beteende.

viktigt, inte minst för att det kan rädda liv. Under sommaren erbjuds alla medborgare att delta i aktiviteten "Bli vän med vatten".

Samverkan med föreningslivet är viktig och bidrar till fortsatt utveckling av ett varierat utbud av idrotts- och fritidsaktiviteter, som till exempel 127-festivalen som är gratis och öppen för alla.

Äldre erbjuds ett varierat utbud av aktiviteter genom Ekens öppna aktivitetscenter.

Förväntat resultat

Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter ökar (målvärde fastställs i tertialrapport 1)

Antal besökare vid Ekens öppna aktivitetscenter som är nöjda med utbudet av aktiviteter ökar. Ytterligare en spontanidrottsplats för alla åldrar färdigställs i Västerholmsstråket

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel personal i fritidsverksamheten som har kompetens inom genus och normkritik	80 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska undersöka möjligheten att införskaffa aktiverande tv-spel för äldre på Ekens öppna aktivitetscenter	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsförvaltningen erbjuder ungdomar med funktionsnedsättning aktiviteter. (Skärholmens stadsdelsnämnd)	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsförvaltningen ska se över alternativa lokaler för mötesplatsen i Vårberg	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.8 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Stadsdelsförvaltningen bidrar till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål genom att medarbetarna i stadsdelsnämndens äldreomsorgsverksamheter har rätt kompetens. En hög personalkontinuitet stärker rätten till en trygg hemtjänst för äldre. På Sättra vård- och omsorgsboende säkerställs rätten till regelbundna utevistelser. De äldre medborgarna i ordinärt boende erbjuds möjligheten till dagsutflykter under hela året och särskilt under sommaren.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel personer som får en daglig utevistelse - vård och omsorgsboende		fastställs 2015	År
Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)	95 %	95 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende	85 %	85 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
(äldreomsorg)			
Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)	85 %	85 %	År
Kontinuitet i omsorgen - hemtjänst i ordinärt boende	8	fastställs 2015	År
Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	75 %	77 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	86 %	77 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	80 %	86 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	93 %	90 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska, i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna, utveckla principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna och äldrenämnden ska i samverkan ta fram ett system som ger en samlad bild av äldres synpunkter på äldreomsorgen i hela staden	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska delta i stadens utredning av arbetstidsförläggning och heltidsnorm för grupper med särskilt utsatta arbetsvillkor	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med äldrenämnden och kommunstyrelsen utreda om riktlinjerna är underfinansierade samt behov av justering med hänsyn till boendelöftet 85+	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska införa könsuppdelad statistik i verksamheten	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska se till att alla äldre kan välja kommunal hemtjänst och kommunal utförare av trygghetslarm	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden ta fram en tydlig rättighet till utevistelser i vård- och omsorgsboende	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utöka arbetet och registrerandet i Senior alert och svenska palliativregistret för att gynna verksamhetsutvecklingen inom äldreomsorgen	2015-01-01	2015-12-31
Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen se över den långsiktiga kvalitetsuppföljningen och behovet att återinföra äldreomsorgsinspektörer respektive tillsynspersoner över social omsorg. Utredningen samordnas med kommunstyrelsens uppföljning av den fördjupade kvalitetsuppföljningen.	2015-01-01	2015-12-31
Äldrenämnden ska initiera en utvärdering av valfrihetssystemet och ersättningssystemet inom hemtjänsten för att skapa en mer hållbar organisation och öka inflytandet för de äldre och de anställda, i samverkan med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna	2015-01-01	2015-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Skärholmens stadsdelsförvaltning bidrar till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål genom att förskolorna sorterar ut matavfall för biologisk behandling och ökar andelen ekologiska livsmedel. Giftiga ämnen i förskolornas inne och utemiljö minskar. Stadsdelsförvaltningens bilar är miljöbilar, drivs med miljövänligt bränsle samt har dubbria vinterdäck. Biologisk mångfald beaktas vid skötsel av park och naturreservat.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholm är klimatneutralt

Stadsdelsförvaltningen bidrar till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål genom att förskolorna sorterar ut matavfall för biologisk behandling samt att stadsdelsförvaltningens bilar är miljöbilar och drivs med miljövänligt bränsle.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	75 %	fastställs 2015	År
Andel elbilar	20 %	10 %	År
Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	Tertial
Andel miljöbränslen i stadens etanol- och biogasfordon	78 %	tas fram av nämnd/styrelse	Halvår
Elanvändning per kvadratmeter	28 kwh/kvm	32 kWh	År

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är klimatneutrala

Beskrivning

De verksamheter stadsdelsnämnden ansvarar för sorterar ut matavfall för biologisk behandling samt minskar el- och energianvändningen. Nya och ombyggda förskolor värms upp med bergvärme eller fjärrvärme. Stadsdelsförvaltningens bilar är miljöbilar och drivs med miljövänligt bränsle.

Förväntat resultat

Minst två aktiviteter för minskad el- och energianvändning tas fram av stadsdelsförvaltningen. Andelen miljöbränsle i stadsdelsförvaltningens etanol- och biogasfordon ökar till minst 78 %.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
När avtal för stadsdelsförvaltningens bilar löper ut ska dessa ersättas med elbilar där så är möjligt.	2015-01-01	2018-09-30
Stadsdelsförvaltningen ska kartlägga energi- och elanvändningen i förvaltningens verksamhetslokaler med syfte att föreslå åtgärder för att minska energi- och elförbrukning.	2015-01-01	2015-12-31

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	29 %	25 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram kriterier för att undvika barns exponering för skadliga kemikalier på stadens förskolor inom ramen för kemikalieplanen	2015-01-01	2015-12-31
Konsumentrådgivningen ska ges ett uppdrag kring konsumentinformation om etisk och miljömässig konsumtion.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är miljövänliga och en miljövänlig livsstil främjas

Beskrivning

De verksamheter stadsdelsnämnden ansvarar för ökar andelen ekologiska livsmedel. Inom förskolan ökar andelen ekologisk mat för barnen. Stadsdelsförvaltningens verksamheter ska minska sin köttkonsumtion. Inom förskolan serveras vegetarisk mat en gång i veckan. Inom Sättra vård- och omsorgsboende ges dagligen en möjlighet att beställa vegetarisk kost. Kunskapen om hotade fiskarter ska öka inom stadsdelsförvaltningen för att undvika att dessa serveras i verksamheterna.

Barn är särskilt känsliga och utsatta för farliga kemikalier. Förvaltningen kartlägger vilka skadliga ämnen som finns i förskolorna och tar fram en plan för hur giftiga ämnen i förskolornas inne och utemiljö minskar.

Stadsdelsförvaltningen tar fram aktiviteter som underlättar en miljövänlig livsstil inom verksamheterna och som bidrar till en förbättrad miljö. I samarbete med Friluftsförbundet kommer information om allemansrätten, riktad till barn, finnas i nyupprättade barnspår i Sättra skogens naturreservat. Medborgare får information om etisk och miljömässig konsumtion samt om energieffektivisering. Stadsdelsnämnden arbetar för att stimulera etablering av bilpooler.

Förväntat resultat

En inventering som visar vilka skadliga kemikalier som finns i barns inne- och utemiljöer i stadsdelsnämndens verksamheter görs.

28 % av förskolans livsmedel är ekologisk.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna och de öppna förskolorna ska påbörja arbetet med att minska skadliga kemikalier i barnens miljö, en kartläggning av nuläget ska göras.	2015-01-01	2015-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska möjliggöra tidsbestämda anställningar, yrkesintroduktionsanställningar och lärlingsanställningar inom sina verksamheter.	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna, äldrenämnden och arbetsmarknadsnämnden ska göra det möjligt för elever på omsorgsprogrammet och omsorgscollege att få feriejobb i stadens äldreomsorg.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Beskrivning

Stadsdelsförvaltningens insatser syftar till att stärka den enskilde att klara sin egen försörjning så långt som möjligt. Alla vuxna har en önskan och någon förmåga att leva självständigt. De framsteg som den enskilde gör används i en process där en anställning som innebär egen försörjning är målet. Arbetssätt utvecklas och anpassas till de personer som är i behov av insatser så de kommer ut i arbete. Särskilt fokus läggs på unga vuxna så de finner sin plats i samhället samt att nyanlända personer ska ges möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Sommarjobb erbjuds ungdomarna, vilket för många är en viktig möjlighet att få erfarenhet från arbetslivet.

Samarbetet med jobbtorg ska utökas och stadsdelsförvaltningen ska undersöka hur fler tidsbegränsade anställningar för långtidsarbetslösa som uppstår försörjningsstöd kan skapas.

Förväntat resultat

Högst 4 % av stadsdelens befolkning har ekonomiskt bistånd

Högst 2,6 % av hushållen i stadsdelen har långvarigt ekonomiskt bistånd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta samarbetet med andra stadsdelsförvaltningar med fokus på att erbjuda sommarjobb i andra stadsdelar än där ungdomarna bor.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Genom att alla enheter har en ekonomi som är långsiktigt hållbar och följer sin budget bidrar stadsdelsförvaltningen till målpuppfyllelsen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna	3,15 %	minska	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	2 st	tas fram av nämnden	År
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är fritt från diskriminering

Stadsdelsförvaltningen bidrar till måluppfyllelsen genom att arbeta för jämställdhet och jämlikhet, samt tillse att kränkande särbehandling alltid motarbetas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Nämnden ska samverka med rådet för mänskliga rättigheter för att stärka arbetet mot diskriminering och motverka en etnisk- och könsegregerad verksamhet	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämndens verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning beroende på kön	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är fria från diskriminering

Beskrivning

Stadsdelsförvaltningen bidrar till måluppfyllelsen genom att arbeta för jämställdhet och jämlikhet, samt tillse att kränkande särbehandling alltid motarbetas. Genom att utveckla samverkan med det kommande rådet för mänskliga rättigheter förstärker stadsdelsförvaltningen arbetet mot diskriminering. Individens behov styr det stöd den får oavsett kön och etnisk bakgrund. Arbetet med likabehandlingsplaner i förskolorna ska förstärkas och användas i det dagliga arbetet.

Förväntat resultat

80% av enhetens medarbetare upplever att de inte är diskriminerade på sin arbetsplats.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsförvaltningen ska skapa en ökad medvetenhet kring mångfald och jämställdhet genom att implementera förvaltningens kortversion av jämställdhets- och mångfaldsplanen inklusive diskussionsmaterial.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Genom att arbetet genomsyras av brukarfokus, stadens vision och stadsdelsförvaltningens värdegrund bidrar stadsdelsförvaltningen till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges verksamhetsmål. Stadsdelsförvaltningen är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor. Fasta heltidsanställningar är norm och delade turer förekommer inte. Samverkansavtalet ger medarbetare och fackliga organisationer möjlighet till inflytande, delaktighet och utveckling. Insatser för god arbetsmiljö, ett gott arbetsklimat, friskvård till våra medarbetare och ett aktivt arbete vid sjukfrånvaro bidrar till ökad hälsa och att sjukfrånvaron minskar. Medarbetarna agerar enligt stadsdelsförvaltningens värdegrund som goda representanter för staden och med stockholmaren i fokus.